

Johtava asiantuntija Jaana Määttä, p. 0295 488 386

Hallintovaliokunta 2.6.2026

HE 56/2026 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Hyvinvointialueiden rahoituslaki

Sisäministeriö kannattaa esitystä hyvinvointialueen rahoitusmallin kehittämiseen perustuen siten, että rahoitus kohdentuisi alueille paremmin palvelujen järjestämisen edellytykset turvaten. Esityksen mukaan esitykseen sisältyvän vaikutusarvioinnin perusteella voidaan todeta, että ehdotetut vuosikohtaiset muutokset rahoitukseen tai yhteenlasketut vaikutukset rahoituksen tasoon olisivat sitä suuruusluokkaa, että ne eivät vaikutuksiltaan vaarantaisi lakisääteisten palvelujen järjestämiseksi riittävää rahoitusta koko maan tasolla tai yksittäisillä alueilla.

Sisäministeriö pitää tärkeänä, että kokonaisrahoitus mahdollistaa kaikilla alueilla myös lakisääteisten pelastustoimen palvelujen järjestämisen. Sisäministeriö kantaa huolta erityisesti alueiden syvenevästä eriytymisestä ja sen vaikutuksista valtakunnalliseen valmiuteen ja palvelutasoon. Pelastustoimen palvelutaso vaativissa laajoissa tilanteissa ja poikkeusoloissa rakentuu normaaliolovalmiudelle ja muutokset normaaliolovalmiudessa heijastuvat häiriö- ja poikkeusolovalmiuteen. Tämä on suuri riski nykyisessä turvallisuustilanteessa.

Saariston kehityksen edistämisestä annettu laki

Esityksessä esitetään, että saaristoiselle hyvinvointialueelle laskettaisiin saaristoisuuskertoimella, jonka perusteella määriteltäisiin hyvinvointialueille saaristoisuuden perusteella kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallinen rahoitus. Saaristoisen hyvinvointialueen määritelmässä huomioidaan vain hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden aiheuttamat kustannukset. Myös pelastustoimen palveluiden järjestämisessä saaristolaisuudesta aiheutuu hyvinvointialueille kustannuksia, joita nyt esitetyssä muutoksessa ei huomioida. Vaikka kausiasukkaiden aiheuttamia pelastustoimen kustannuksia on tarkasteltu maa- ja metsätalousministeriön julkaisussa Kausiasutus saaristolaisilla hyvinvointialueilla (2025:22), edellyttää asia pelastustoimen osalta vielä lisätutkimusta.